



OCENA Gledališka uprizoritev Sami v množici

SLAVKO PEZDIR

Andrej Jus: Balade za vsakdanjo rabo
režiser **Andrej Jus**
MGL in E. P. I. center Ljubljana
29. 9. 2009

Prvo v nizu koprodukcij v novi sezoni so v MGL pripravili skupaj z ljubljanskim E. P. I. centrom ter tako na komornem prizorišču Studia MGL omogočili uresničitev gledališko vznemirljivega in človeško senzibilnega avtorskega uprizoritvenega projekta mlademu režiserju Andreju Jusu, ki si je zamislil ter v procesu igralskih improvizacij s kvartetom razigranih in partnersko discipliniranih protagonistov (Matej Puc, Ana Dolinar, Tijana Zinajić in Domen Valič) izpovedno in izrazno izmojstril »niz grenko-sladkih prizorčkov« – Balade za vsakdanjo rabo.

Na črnem plitvem in širokem prizorišču s pianinom na levi in nekaj premičnimi štirisedežnimi konfekcijskimi klopami iz železniškega ali avtobusnega postajališča, pogosto osvetljenem s hladnimi neonskimi cevmi ali z reflektorji s strani (oblikovalec svetlobe je bil Aljoša Vizlar) ter v prevladujoče temnih in neindividualiziranih kostumih scenografinje in kostumografinje Jasne Vastl so protagonisti večinoma brez besed ali z nekaj lapidarnimi replikami oživljali večje število sleherniško brezimnih človeških postav z ulice, postavljenih v grenko-humorne prizore z avtobusnega ali železniškega postajališča, iz kinematografa, nemara sindikalne zabave ob praznovanju kolegovoga (šefovega?) rojstnega dne, mestne kavarne, veleprodajalne čevljev, parka ... Popolnoma samostojne in neodvisne prizore iz konfekcijske vsakdanje resničnosti povezuje med sabo skupna tema posameznikove osamljenosti in pogubne nesposobnosti navezave pristnejšega človeškega stika z bližnjim, drugim, občutje otožnosti, a tudi jedkega humorja ob absurdnosti posameznih predstavljenih situacij iz vsakdanjosti (ko npr. v praznem kinu dama prežene moškega z »njenega« sedeža ali ko druga dama v obutvenem velemarketu zaman čaka na prodajalca, ki naj bi bil

pooblaščen za prodajo ženske obutve, ali ko pesnici natakhar, spodbujen z njeno lirsko izpovedjo, nepričakovano izpove nadvse resničen tragičen drobec iz svojega otroštva ...).

Ob glasbi in kompleksni prostorski zvočni opremi skladatelja Branka Rožmana, ki duhovito in domiselno določa najprimernejše vzdušje in mestoma tudi z blagonaklonjeno humorno distanco komentira prav vsak prizorček posebej, so ves čas zbrani in disciplinirani protagonisti v premišljeno asketski in minimalistični postavitvi zmogli



TIJANA ZINAJIĆ, DOMEN VALIČ, ANA DOLINAR, MATEJ PUC

pritegniti in usmerjati pozornost gledalca k presenetljivo zgovornim podrobnostim, ki si skrivajo pod navidezno nevznemirljivostjo in privajenostjo uniformirane vsakdanjosti ter iz sprva brezimnih postav iz človeške množice oživiti ter čutno in čustveno individualizirati polnokrvne, pretresljive in tragične človeške postave. Za doživetje in doumevanje današnjega časa je nemara najznačilnejši in najzgovornejši prav finalni prizor nagovarjanja in zapeljevanja med fantom in dekletom, ki se obetavno začne z medsebojnim strastnim izmenjavanjem smsov, v trenutku fizičnega srečanja med dopisovalcema pa se drastično in brez vsakega nadaljnega upanja prekine.